

НАУЧНИ ИСЛЕДВАНИЯ
И ТЕХНОЛОГИЧНО МАШИНОСТРОЕНЕ

Проект Д002 308/2009 METASPEED

АВТОМАТИЗИРАНО ГЕНЕРИРАНЕ

НА МЕТАДАНИ ЗА СПЕЦИФИКАЦИИ

И СТАНДАРТИ НА Е-ДОКУМЕНТИ

Стандарти и спецификации на метаданни за е-документи

ИЗДАНИЕ
ИЗДАТЕЛСТВО

**СТАНДАРТИ И СПЕЦИФИКАЦИИ
НА МЕТАДАНИ ЗА Е-ДОКУМЕНТИ**

(под ред. на Георги Тотков)

**УНИВЕРСИТЕТСКО ИЗДАТЕЛСТВО
„ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“**

СЪДЪРЖАНИЕ

Увод.....	7
I. Системи и стандарти за е-обучение.....	11
Съкращения.....	13
1. Въведение.....	15
2. Системи за е-обучение.....	17
3. Стандарти за е-обучение.....	25
3.1. Същност.....	25
3.2. Видове стандарти за е-обучение.....	29
4. Стандартизиращи организации.....	33
5. Утвърдени стандарти за е-обучение.....	43
Литература.....	54
II. Стандарти за културно-историческо наследство.....	61
Съкращения.....	63
1. Въведение.....	64
2. Ролята на стандартите.....	65
3. Видове метаданни.....	67
4. Стандарти по области.....	69
4.1. Музейни колекции.....	70
4.2. Архиви и библиотеки.....	73
4.3. Произведения на изкуството и визуални ресурси.....	75
4.4. Архитектурни и археологически обекти.....	75
4.5. Етнологични и антропологични колекции.....	76
4.6. Други.....	76
Литература.....	79
III. Стандарти и системи за е-обучение и културно-историческо наследство (в български контекст).....	82
Съкращения.....	84
1. Въведение.....	85
2. Състояние на проблема.....	86
2.1. Контекст на развитие.....	86
2.2. Национални стандартизиращи институции.....	90
3. Български среди за е-обучение.....	91
3.1. Национален образователен портал.....	92
3.2. Университетски платформи за е-обучение.....	93
3.2.1. Военна академия „Георги С. Раковски“.....	93
3.2.2. Медицински университет – София.....	94
3.2.3. Нов Български Университет.....	95
3.2.4. Пловдивски университет „П. Хилендарски“.....	95

Под редакцията на Георги Тотков

© Г. Тотков, Р. Донева, Е. Шойкова, П. Станчев,
Е. Сомова, Кр. Марков, Кр. Иванова, Ив. Койчев, М. Шнитер,
Г. Врагов, Сл. Добрева, Ина Маркова, – авторски колектив, 2010

© Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, 2010

ISBN 978-954-423-650-2

3.2.5.	Русенски университет „Ангел Кънчев“	100
3.2.6.	Софийски университет „Св. Кл. Охридски“	101
3.2.7.	Стопанска академия „Димитър Ценов“	103
3.2.8.	ТУ – София	103
3.2.9.	Други	106
3.3.	Образователни портали	106
3.4.	Виртуални библиотеки	109
4.	Дигитално българско културно-историческо наследство	110
	Литература	112
IV.	Стандарти за мултимедийно съдържание	116
	Съкращения	118
1.	Въведение	119
2.	Стандарти на MPEG	120
2.1.	MPEG-7	121
2.1.1.	Визуални дескриптори	122
2.1.2.	Текстурни дескриптори	124
2.1.3.	Дескриптори за форма	124
2.1.4.	Дескриптори за движение (Motion Descriptors)	125
2.1.5.	Дескриптори за разположение	126
2.2.	MPEG-21	126
3.	Стандарт RDF	129
4.	Стандарт Dublin Core	130
5.	Още стандарти, свързани с културно-историческото наследство	132
6.	От Web 1.0 до Web 3.0	133
7.	Стандарти и формати за изображения	135
7.1.	Файлови формати за растерни изображения	136
7.1.1.	JPEG	137
7.1.2.	TIFF	138
7.2.	Стандарти на цифрови фото-изображения	139
7.2.1.	EXIF	140
7.2.2.	IPTC	143
7.2.3.	XMP	146
7.2.4.	Dublin Core	149
7.2.5.	ICC	149
7.3.	SCORM и стандартите за фотоизображения	150
7.4.	Софтуерни решения	152
	Литература	154
V.	Цифрови хранилища	157
	Съкращения	159
1.	Въведение	160
2.	Същност	160
3.	Цифрови хранилища на културно и научно наследство	164

4.	Цифрови хранилища на пространствена информация	168
4.1.	Същност	168
4.2.	Страни от ЕС	170
4.2.1.	Франция	170
4.2.2.	Германия	170
4.2.3.	Италия	171
4.2.4.	Северна Ирландия	172
4.2.5.	Литва	172
4.3.	Страни извън ЕС	174
4.3.1.	САЩ	174
4.3.2.	Норвегия	176
4.3.3.	Хърватска	177
4.3.4.	Индия	178
4.3.5.	Австралия	180
4.3.6.	Канада	180
4.4.	Приложения на INSPIRE в ЕС	181
4.4.1.	INSPIRE Geoportal	181
4.4.2.	Портал на ЕК за почвени ресурси	182
4.4.3.	Проект Image 2000 & Corine Land Cover 2000	183
4.4.4.	Европейска агенция за околна среда	183
4.4.5.	Европейска информационна система за горите	184
4.4.6.	Холандски информационен портал за природата	185
4.4.7.	Френски каталог с метаданни за геоложки ГПД	186
4.4.8.	Каталог GeoHazData	186
4.4.9.	Проект MAGIC	186
4.4.10.	Британски портал за геоложки данни и метаданни	187
4.5.	Приложения на INSPIRE в международни организации	188
4.5.1.	Conservation GeoPortal	188
4.5.2.	The Geography Network	188
4.5.3.	Световен здравен атлас	188
	Литература	189
VI.	Стандарти за пространствена информация	191
	Съкращения	193
1.	Въведение	194
2.	Същност	194
2.1.	Метаданни за пространствена информация	194
2.2.	Оперативна съвместимост и инфраструктура	195
2.3.	Предпоставки и развитие	196
2.4.	Законови постановки	199
3.	Стандарти и стандартизиращи организации	200
3.1.	Дефиниции	200
3.2.	Стандартизиращи организации	201
3.2.1.	Множество от стандарти	201
3.2.2.	Международни организации по стандартизация	203
3.2.3.	Технически комитет за информационни технологии	204